

Kapitel VII.

Tilsynet.

Forslagets bestemmelser om tilsynet kan i ret vidt omfang betragtes som en videreførelse af de grundlæggende principper i de gældende styrelseslove. Det er dog i det hele tilsigtet at give kommunerne en noget friere stilling i forhold til tilsynsmyndighederne, samtidig med at der er foreslået en ajourføring og modernisering af tilsynsreglerne på grundlag af de indhøstede erfaringer under den tidligere retstilstand.

Man har sigtet mod opstillingen af så vidt muligt ensartede bestemmelser for samtlige kommuner. Da de nugældende regler i de kommunale styrelseslove i et vist omfang afviger fra hinanden, har det imidlertid ikke været muligt at opstille fælles regler, uden på en række punkter at ændre enten købstadkommunallovens eller landkommunallovens regler. Da forslagets bestemmelser i særlig grad er opstillet med købstadkommunalloven som udgangspunkt, vil afvigelserne i forhold til den nuværende retstilstand fremtræde særlig tydeligt for sognekommunernes vedkommende.

ad § 54.

Til stk. 1. Købstædernes og amtskommunernes overslag og regnskaber skal i henhold til de gældende styrelseslove affattes efter et af indenrigsministeren foreskrevet skema, medens formen for sognekommunernes overslag og regnskaber bestemmes af det enkelte amtsråd. Skønt der således er mulighed for forskellige regnskabsopstillinger i sognekommunerne i de forskellige amtsråds kredse, følger sognekommunerne landet over — med undtagelse af enkelte større sognekommuner, der anvender købstadregnskabet — samme skema, idet et af De samvirkende Sognerådsforeninger udarbejdet regnskabsskema har opnået amtsrådenes tilslutning. I nærværende forslag er det bestemt, at skemaerne for alle kommuner foreskrives af indenrigsministeren.

Til stk. 2. Over for købstæderne og amtskommunerne har tilsynsmyndigheden i dag normalt ikke mulighed for direkte at indvirke på budgettet, herunder på skatteudskrivningens størrelse. Der er dog ved den stadig gældende bestemmelse i § 22 i den kommunale valglov af 1908 og ved reglen i landkommunallovens § 28 foreskrevet godkendelse af skatteudskrivningen i det omfang, den efter nærmere angivne retningslinjer overstiger tidligere års skatteudskrivning, men disse bestemmelser — der i sin tid er indsat i de kommunale love til værn for skatteyderne — er i realiteten uden praktisk betydning og er derfor ikke foreslået bevaret.

For *sognekommunernes* vedkommende kan tilsynsmyndigheden derimod på forskellig måde øve indflydelse på budgettets udseende og skatteudskrivningens størrelse; der tænkes herved — foruden på den lige nævnte regel i den kommunale valglov af 1908 — i særlig grad på reglerne i landkommunallovens § 14, stk. 4 og 5, hvorefter amtsrådet kan pålægge sognerådet at forøge skatteudskrivningen til dækning af et opstået eller forventet driftsunderskud eller til oparbejdelse af en efter amtsrådets skøn passende kassebeholdning.

Man har dog ment det forsvarligt alene at foreskrive en regel, hvorefter alle kommuner umiddelbart efter overslagets endelige vedtagelse indsender dette til tilsynsmyndigheden.

Til stk. 3. For regnskabet er det i lighed med reglerne for købstæder og amtskommuner — men i modsætning til den i sognekommunerne gældende retstilstand — foreskrevet, at alle kommunalbestyrelser selv påkender regnskabsudsættelser. jfr. § 45 stk. 2. Regnskabet skal sammen med revisionsberetningen og kommunalbestyrelsens i forbindelse hermed afgivne kendelser indsendes til tilsynsmyndighedens gennemgang, således at denne får mulighed for at foretage en legalitetskontrol samt for at kontrollere, om tidligere stillede vilkår for optagelse af lån m. v. er opfyldt og i det hele foretage en bedømmelse af kommunens almindelige økonomiske tilstand for eventuelt ved given lejlighed at stille vilkår med henblik på en forbedring af kommunens økonomi. Fristen for indsendelse af regnskabet til tilsynsmyndigheden er i de gældende styrelseslove fastsat forskelligt for de respektive kommunetyper, men for at opnå en smidigere ordning er det foreslået, at fristen for regnskabets indsendelse fastsættes i kommunens styrelsesvedtægt.

ad § 55.

Det er i den her foreslåede regel — i overensstemmelse med de nugældende bestemmelser i købstadkommunallovens § 22 og landkommunallovens § 15, stk. 1, og § 28, stk. 2, — som almindeligt udgangspunkt fastslået, at kommunernes optagelse af lån kræver samtykke af tilsynsmyndigheden. Denne hovedregel gælder, uanset om lånet har karakter af et midlertidigt eller et endeligt lån, og uanset om lånet optages som et almindeligt kommunelån eller ydes mod pant i fast ejendom, som f. eks. et kredit- eller hypotekforeningslån. Man har dog fundet det rimeligt at lempe adgangen til låneoptagelse noget, således at der ved henvisningen til § 56 peges på muligheden af, at enhver kommune i et vist omfang uden samtykke kan optage lån i